Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza
Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI
Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 15 i 178). — Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73). — Telef. Nacz. Redaktora 230

GAZETA PORANNA

Cena pojedynczego egzemplarza: 250.000 Mp.
Na dworcach poza Lwowem 300.000 Mp.

Krakow

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7045. Lwów, sobota, 26 kwietnia 1924. Rok XV.

Uroczyste otwarcie Banku Polskiego.

Helfferich ofiarą katastrofy w Szwajcarji.

ORDER „ORŁA BIAŁEGO" DLA PREMJERA GRABSKIEGO.

Warszawa. (Tel. „G. P.") Kapituła orderu „Orła Białego" na specjalne życzenie Prezydenta Rzpltej uchwaliła nadać **w dniu 3. maja premjerowi Grabskiemu odznakę tego orderu w uznaniu zasług położonych nad sanacją skarbu.**

—o—

KOLEJE NASZE PRZEDSIĘBIORSTWEM HANDLOWEM.

Warszawa. (Tel. „G. P.") Dzienniki podają, że 2. maja odbędzie się narada międzyministerjalna w sprawie **przetworzenia kolei polskich w przedsiębiorstwo handlowe, oparte na zasadach samowystarczalności.**

—o—

ARCYB. CIEPLAK KARDYNAŁEM?

Warszawa. (Tel. G. P.) Dzienniki tutejsze utrzymują, że na najbliższym konsystorzu papieskim arcyb. Cieplak ma zostać mianowany kardynałem.

—o—

NIEMCY UZYSKAJĄ ZNACZNĄ POŻYCZKĘ.

Berlin. (Tel. „G. P.") Według doniesień prasy tutejszej kwestja **pożyczki dla Niemiec** w wysokości **800 miljon. marek złotych,** przewidywana przez rzeczoznawców — przedstawia się pomyślnie. Niemcy mają już zapewnionych 700 miljonów mk. złotych, z tego 400 milj. kapitału amerykańskiego, a 300 milj. angielskiego. 100 milj. uzyskać mają z innych rynków pieniężnych.

—o—

JAK SALUTOWAĆ PREZYDENTA RZPLTEJ.

Warszawa. (Tel. GP.) Władze wojskowe wydały rozkaz, przypominający, że oficerowie i żołnierze winni salutować Prezydenta Rzplitej, stojąc frontem do niego.

—o—

OTWARCIE WYSTAWY W WEMBLEY.

Londyn. (Tel. G. P.) Dziś w południe odbyło się uroczyste otwarcie wystawy imperjum brytyjskiego w Wembley. Otwarcia dokonał król Jerzy. Następnie biskup Londynu odprawił modły, a ustawiona w pobliżu baterja oddała 21 strzałów. W tej chwili rozwinięto sztandar zjednoczonego królestwa a w ślad za tem rozwinęło się 300 innych flag, rozmieszczonych na poszczególnych pawilonach.

—o—

NIEZWYKŁY POPIS AKROBATYCZNY.

Miss Bird Millman, śmiała akrobatka amerykańska, popisuje się karkołomnemi produkcjami na linie, rozpiętej między dwoma „drapaczami chmur" w N. Jorku. — Na drugiem tle widać olbrzymią, wysoką na 792 stóp wieżę Woolworth Building.

POWRÓT 117 WIĘŹNIÓW POLSKICH Z ROSJI.

Warszawa. (Tel. G. P.) Na zasadzie umowy o wymianie więźniów politycznych między Polską a Rosją sow. wraca w dniu 26 b/m. do kraju 117 więźniów Polaków w Rosji. W Warszawie powstał już komitet przyjęcia powracających.

—o—

BELGJA MUSI SIĘ NARADZIĆ Z POINCAREM.

Paryż. 24 kwietnia. Rząd belgijski przyjął prawie w całości i bez zastrzeżeń propozycje rzeczoznawców, ale oficjalnie powezmie odnośną decyzję dopiero po naradzie z premjerem francuskim.

—o—

ODZNACZENIA W DNIU 3. MAJA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 24. kwietnia.

(X) Dowiadujemy się, że w dniu 3. maja zostanie rozdanych 97 orderów. Wielką wstęgę otrzyma Arcybiskup Teodorowicz i Biskup Sapieha, Komandorję 25, Krzyż oficerski 39, Krzyż kawalerski 24 osób. Naogół rozdano 1278 odznaczeń.

—o—

JAK WYKRYTO AFERĘ SZPIEGOWSKĄ NA WOŁYNIU.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 24. kwietnia.

(X) Prasa podaje szczegóły afery szpiegowskiej na pograniczu bolszewickiem. W pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych akcja miała być urzeczywistniona. Dokonane zostały masowe rewizje i aresztowania. Jak się okazuje, w Łucku był sztab tej akcji. Akcja ta miała charakter wybitnie szpiegowsko-dywersyjny. Władze bezpieczeństwa aresztowały kilkadziesiąt osób najczynniejszych w tej sprawie. Rewizje przeprowadzone naprowadziły na sztab tej akcji oraz przychwycenie całej korespondencji. Materjał cały tej zamachowej szajki przyłapano, aresztowanych oddano w ręce władz sądowych. Likwidacja całej afery w toku.

—o—

Uroczyste otwarcie Banku Polskiego.

Warszawa. (Tel. „G. P.") **Program uroczystego otwarcia Banku Polskiego d. 28. kwietnia** przewiduje: 1) uroczyste nabożeństwo w katedrze; 2) właściwe otwarcie B. P. w centralnym gmachu PKKP. w obecności Prezydenta Rzptej, przedstawicieli rządu, sfer przemysłowo-handlowych itp.; 3) wieczorem wielki raut.

Nowe banknoty złote 28 bm.

Warszawa. (Tel. „G. P.") **Dnia 28. kwietnia br. ukażą się w obiegu nowe banknoty złote w odcinkach po 5, 10, 50, 100 i 500 złotych. Z wyjątkiem banknotów 5-cio złotowych,** które **posiadają wizerunek ks. J. Poniatowskiego, pozostałe noszą** rysunek **T. Kościuszki.** Na wszystkich widnieje data 28. luty 1919 i podpisy: Karpiński i Chamiec.

Kanclerz Marx oficjalnie proklamuje walkę o odebranie G. Śląska i Pomorza.

Wiedeń. (Tel. G. P.) „N Fr. Presse" z Berlina: Kanclerz Marx wygłosił w Sigmaringen na zgromadzeniu tamtejszej partji centrum mowę. Powiedział on między innemi: Jeżeli nie wstąpiliśmy dotychczas do Ligi Narodów, to dlatego, ponieważ **nie zgadzamy się na warunki z tem złączone. Żądają** od nas ponownie uznania traktatu wersalskiego i obecnych granic państwa. **Nie możemy się nigdy zgodzić na to, by praniemieckie terytorja na Śląsku(!) i w Zagłębiu Saary były oderwane od kraju macierzystego.** Nie ścierpimy nigdy, by **polski korytarz oddzielał ziemie niemieckie** od macierzy.

Nadal judzą świat przeciw Polsce.

Moskwa. (Tel. G. P.) Organ partji komunistycznej „Prawda" publikuje **odezwę III. międzynarodówki do pracujących mas świata zwróconą przeciw Polsce.** Odezwa zawiera **szereg kłamliwych insynuacji pod adresem rządu polskiego,** zarzucając mu rzekome represje pod adresem pracujących i mniejszości narodowych. Odezwa nawołuje robotników i włościan polskich, jak również Ukraińców, Białorusinów, żydów i Niemców do zjednoczenia się pod sztandarem komunistycznej partji polskiej.

Cziczerin grozi Rumunji wojną.

Wiedeń. (Tel. G. P.) „Tel. Comp." donosi z Moskwy, że Cziczerin oświadczył przedstawicielom prasy, iż **rząd sowiecki tylko wtedy zaniecha zbrojnego konfliktu z Rumunją, gdy ludność Besarabji będzie miała możność wypowiedzenia się drogą swobodnego głosowania** w kwestji przynależności tego kraju.

Mniejszości narodowe na Ukrainie sow.

Moskwa. (Tel. G. P.) Przewodniczący Rady komisarzy lud. na Ukrainie Czubar, na konferencji prasowej przedstawił **plan polityki rządu ukraińskiego odnośnie do mniejszości narodowych zamieszkujących Ukrainę sow.** Przy prezydjum ukr. WCIKa utworzona zostanie komisja złożona z przedstawicieli mniejszości narodowych, która wyjaśni potrzeby mniejszości i ustali sposób zadośćuczynienia tym potrzebom. Rząd dał dyrektywy, aby zbadano granice torytorjalne celem **wydzielenia terytorjów z większością ludności i określonej narodowości** W dalszym ciągu przemówienia Czubar przeciwstawiał położenie mniejszości narod. w Polsce i Rumunji, usiłując dowieść, że prawnopolityczne położenie mniejszości w Rosji jest lepsze niż w wymienionych krajach(!).

Nowe miasto we Włoszech: Mussolinia.

Berlin. (Tel. G. P.) Z Rzymu donoszą, że Mussolini uda się w pierwszych dniach maja na Sycylję na uroczystość **poświęcenia nowego miasta, które otrzyma nazwę Mussolinia.**

WAGONY POLSKIE DLA TURCJI I RUMUNJI.

Warszawa. (Tel. wł.) Związek Polskich Wytwórców Wagonów i Parowozów zainteresował się sprawą oferty na dostawienie Turcji polskich wagonów kolejowych. Niezależnie od tego w r. 1925 oczekiwane jest zapotrzebowanie na wagony i lokomotywy dla Rumunji. Zamówienia te, a w szczególności koła i osie wagonów **będą mogły** być wykonane w **Polsce.**

W POLSCE WOLNO HANDLOWAĆ ZŁOTEMI MONETAMI

Warszawa. (Tel. wł.) Min. skarbu wyjaśnia, że przywóz **do Polski i handel złotemi monetami jest dozwolony.** Podróżni, przywożący złoto mogą je z powrotem wywozić w ciągu 2 miesięcy od daty przyjazdu, bez specjalnych pozwoleń na zasadzie imiennego zaświadczenia, wydanego przez graniczny urząd **celny.**

OGRANICZENIE ZNIŻEK DLA RODZIN KOLEJARZY.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 24. kwietnia.

(X.) Miarodajne czynniki Min. kolei żelaznych rozpatrują obecnie sprawę **nadmiernego wykorzystywania przez rodziny pracowników kolejowych 90 proc. zniżek cen biletów jazdy.** Korzystanie ze zniżek owych zostanie wedle wszelkiego prawdopodobieństwa bardzo **znacznie ograniczone.**

—o—

WYTĘPIENIE BANDYTÓW WOŁYŃSKICH.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 24. kwietnia.

(X.) Akcja bandycka na Wołyniu została **niemal całkowicie zlikwidowana.** Wszystkie kierownicze jednostki tej akcji zostały przychwycone i zamknięte w więzieniu. Przy badaniach okazało się, że **ruch cały miał charakter raczej bandycki, aniżeli polityczny, a kierownicy byli notowanymi bandytami.**

—o—

PRZECIW ŻYDOW. UNIWERSYTETOWI W GDAŃSKU.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 24. kwietnia.

(X.) Z Gdańska donoszą, iż senat gdański zaprotestował przeciwko zrealizowaniu uchwały komisji Ligi Narodów, która proponuje utworzenie w Gdańsku **samodzielnego uniwersytetu żydowskiego. Również żydzi warszawscy** stanowczo przeciwko myśli powyższej zaprotestowali.

—o—

107.000 BEZROBOTNYCH W POLSCE.

Warszawa. (Tel. „G. P.") Przybliżona liczba bezrobotnych wynosiła 5. **kwietnia 107.000 osób w całej Polsce.** Liczba ta wykazuje stałe **tendencję do zmniejszania się.** Największy odsetek wśród bezrobotnych wykazują robotnicy niewykwalifikowani, a na razie także i rolni.

—o—

DRAMAT MIŁOSNY KELNERA.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 23 kwietnia.

(X) Wczoraj w nocy dom przy ul. Pięknej 18 był widownią dramatu miłosnego. Zamieszkały w tym domu kelner Zaleski, kochający się w pewnej Rosjance, córce ogrodnika w Spale, który tam pozostał jeszcze z czasów carskich, nie był w stanie wbrew domaganiom się całej rodziny i znajomych zerwać ze swą ukochaną, która była dziewczyną lekkiego prowadzenia się. Z miłości ku niej porzucił poprzednią narzeczoną i prawie zerwał z rodziną. Wczoraj Zaleski zjadł wraz ze swą ukochaną wieczerzę i całkowicie niemal pijany przyszedł do domu. Tutaj rzucił rodzinie krótkie „do widzenia się" i na platformie klatki schodowej strzelił sobie w skroń. **Strzał spowodował natychmiastową śmierć.**

—o—

MANJA SAMOBÓJSTW W WARSZAWIE.

Warszawa, 23 kwietnia.

(X) **Epidemja samobójstw** w czasie poświątecznym w Warszawie wzrosła. W dniu dzisiejszym przedpołudniem stwierdzono **7 wypadków** przeważnie **przy pomocy otrucia.** Desperatów w przeważnej części uratowano.

—o—

SOCJALIŚCI CZESCY ZA ROSJĄ.

Praga. (Tel. G. P.) Wczoraj zamknięty został odbywający się w **Mor.** Ostrawie kongres socjal-demokratów czechosłowackich. Kongres wypowiedział się m. in. za wznowieniem normalnych stosunków ekonomicznych z Rosją, jak również **za uznaniem de iure ustroju sowjetów.**

DZIERŻYŃSKI „POSZEDŁ W DURAKI".

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 24. kwietnia.

(X) Sensację polityczną wielkiej wagi wywołał **nagły wyjazd Dzierżyńskiego,** obecnie szefa głównego urzędu politycznego na południe rzekomo w celach leczniczych. Opowiadają, że **wyjazd ten ma wszystkie cechy łagodnego zesłania.** Przyczyną tego miało być otaczanie przez Dzierżyńskiego opieką opozycjonistów, oraz tropienie i niszczenie komisarzy bolszewickich, którzy zdołali porobić kolosalne majątki.

—o—

OGRANICZENIE PRZYJAZDU DO AMERYKI BĘDZIE PRZYJĘTE.

Londyn. (Tel. G. P.) „Times" donoszą, że nowy imigracyjny bill amerykański będzie w piątek przedmiotem narad komisji senatu i Izby reprezentantów. Oczekują, **że bill zostanie przyjęty bez znacznych zmian. Nie sądzą, aby prezydent Coolidge skorzystał z przysługującego mu prawa veta.**

—o—

WALUTA PALESTYŃSKA.

Jerozolima. (Tel. G. P.) Projektowane jest **wprowadzenie waluty palestyńskiej,** gdyż waluta egipska, obowiązująca obecnie w Palestynie, oddziaływa ujemnie z powodu swego wysokiego kursu.

PREZYDENT MINISTRÓW ARESZTOWANY ZA MALWERSACJE.

St. Jean. (Nowa Funlandja.) (Tel. G. P.) Były prezydent ministrów sir Ryszard Squires, minister rolnictwa Campbell oraz kilka innych osób zostali aresztowani z powodu malwersacji.

—o—

MORDERCA ISSADA PASZY CIĘŻKO RANNY.

Paryż. (Tel. G. P.) Z Tirany donoszą o zamachu na członka tureckiego zgromadzenia narodowego Ruslema. Powodem zamachu był akt zemsty. Stan zdrowia Ruslema jest poważny. **Ruslem zastrzelił swego czasu w Paryżu Issada paszę.**

—o—

OSŁAWIONY PRZEMYTNIK WALUTY WYPUSZCZONY NA WOLNOŚĆ.

(Teleforem od naszego koresp.).

Warszawa, 24. kwietnia.

(X) Osławiony dyrektor banku franko-Polskiego w Warszawie George aresztowany w dniu 19. lutego za oszukańcze manipulacje na niekorzyść waluty polskiej **został wypuszczony z więzienia** za kaucją półtora miljona franków franc. tj. około 90 tys. dolarów. George oskarżony jest o **przemycanie z Polski za granicę znacznych ilości obcych walut** i wysokocennych papierów wartościowych, przyczem niestety wykorzystywał stosunki łączące go z członkami warszawskiej misji wojskowej.

—o—

ŻYWY POMNIK ZATRZYMANIA INWAZJI BOLSZEWICKIEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 23. kwietnia.

(X.) Jak wiadomo hordy bolszewickie dotarły w r. 1920 aż do miejscowości Pustelniki pod Warszawą. W miejscu tym ma być wybudowana **szkoła powszechna jako żywy pomnik wdzięczności** narodu dla armji. Na czele komitetu, który się utworzył stanął dr. Miklaszewski. Budowa powstaje z ofiar składanych przez lud. Właściciele Pustelnik ofiarowali 3 morgi gruntu **pod budowę szkoły, olbrzymia cegielnia 100 tys. cegieł,** a szereg osób postronnych ofiarował dary bądź **w naturze, bądź to w gotówce.**

Czesi tuszują panamę spirytusową.

Praga, w kwietniu.

(jp) Klerykalny dziennik „Nasze Hlasy“ umieścił artykuł, w którym zarzuca rządowi tuszowanie znanej panamy spirytusowej. W odpowiedzi „Rude Prawo“ donosi że w najbliższych dniach nastąpią dalsze rewelacje odnośnie do korupcji spirytusowej a machinacji właścicieli gorzelń rolniczych.

—o—

Lenin uważał Rosjan za głuptasów.

NIEDYSKRETNE ZWIERZENIA GORKIEGO.

Moskwa, w kwietniu.

Ukazała się na rynku księgarskim **książka Maksyma Gorkiego pt. „Wspomnienia o Leninie“**. Autor z entuzjazmem opisuje postać zmarłego wodza Rosji komunistycznej, przytaczając długi szereg rozmów, które prowadził z Leninem. Gorkij zanotował również szereg charakterystycznych powiedzeń i aforyzmów, z których **nie wszystkie świadczą o nim korzystnie**. M. in. Lenin przyznał się kiedyś Gorkiemu, że **stosunkowo mało zna Rosję**, zwłaszcza życie włościan rosyjskich. Niektóre większe miasta i pobyt na Syberji w charakterze zesłańca politycznego — oto były miejsca, gdzie Lenin zapoznawał się z nastrojami życia społeczeństwa rosyjskiego. Lenin przyznaje, że **wśród Rosjan czystej krwi niesłychanie mało jest ludzi mądrych.**

Najstraszniejsza katastrofa kolejowa.

TAK WIELKĄ ILOŚĆ OFIAR POD BELLINZONĄ, SPOWODOWAŁ WYBUCH GAZU W POCIĄGU.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 24. kwietnia.

(X.) Z Genewy donoszą, że **katastrofa w Bellinzonie należy do najstraszniejszych**. Liczba ofiar wynosi **21 zabitych, 18 ciężko rannych**. W jednym wagonie znaleziono papierośnicę, złoty pierścionek damski i trzewik, z czego wnosić należy, że zginęła tu cała rodzina. Rzeczywiście okazało się, iż w pewnej rodzinie szwajcarskiej **pozostała tylko jedna dziewczynka**. Wszyscy zabici znajdowali się w pociągu nr. 51. przybywającym z Medjolanu. Największa ilość ofiar jest w wagonie Medjolan-Berlin. **Do katastrofy nie byłoby doszło, gdyby nie eksplozja gazu świetlnego**, która spowodowała tak straszną ilość ofiar. Po katastrofie w Offenbach **większość państw zastąpiła oświetlenie gazowe elektrycznem**. Katastrofa w Bellinzonie powinna skłonić władze do **niewypuszczania wagonów, które nie są odpowiednio zabezpieczone**.

Dwa wagony „niemieckie“ w płomieniach.

Chiasso. (Tel. G. P.) **Oba pociągi pospieszne, które zderzyły się były przepełnione podróżnymi.** W pociągu z południa wedle relacji urzędu paszportowego było bardzo **wielu cudzoziemców**, a mianowicie **15 Szwajcarów, 35 Niemców, 52 Włochów, 4 Amerykanów, 2 Norwegów, 2 Czechów, 2 Francuzów i 2 Anglików**. Wśród włoskich podróżnych znajdował się także **poseł włoski w Kopenhadze Della Tore ze swym sekretarzem**. Ogółem pociągiem z południa jechało około 250 osób. **Dwa pierwsze wagony niemieckie stanęły natychmiast w płomieniach. Z pierwszego wagonu uratował się tylko jeden podróżny.**

Helfferich padł ofiarą katastrofy?

WŚRÓD ZABITYCH ZNAJDUJĄ SIĘ PRZEWAŻNIE NIEMCY.

Berlin. (Tel. G. P.) **Wśród ofiar katastrofy kolejowej znajduje się prawdopodobnie znany polityk niemiecki Helfferich**, który wraz z żoną powracał z Włoch i miał wczoraj przemawiać na zgromadzeniu narodowem w Hannau. Dotychczas **niema o nim żadnych wiadomości, dlatego istnieje przypuszczenie, iż znajduje się wśród ofiar katastrofy.** **Rozpoznanie zwłok wskutek całkowitego zwęglenia jest bardzo trudne.** Wedle opowiadania podróżnych wagonami niem. jechali **przeważnie Niemcy**, gdyż były to wagony bezpośredniej komunikacji pomiędzy Berlinem a Medjolanem. Wagony te były oświetlone gazem, w czasie zderzenia się pociągu zbiornik gazowy eksplodował.

Z DZIEDZINY MODY.

Krótkie włosy.

N. Jork, w kwietniu.

Moda obcinania **włosów szerzy się wśród Paryżanek w zastraszający sposób**, mimo ostrzeżeń i krytyk, pomieszczanych nieustannie w prasie. W zaślepionem hołdowaniu tej modzie mieszkanki Paryża, jak i wszystkie Europejki, prześcignięte zostały przez swe rywalki z za oceanu. Amerykanie, lubujący się w statystyce, obliczyli, że **w samym Nowym Jorku około pięciu tysięcy kobiet dziennie oddaje swe włosy na pastwę nożyc fryzjerskich.** Fryzjerzy chętnie podtrzymują tę modę, albowem oczyma duszy **widzą już przyszłe zarobki za sztuczne fryzury i przypinane loki.**

Generalna dyrekcja kolei szwajcarskich zamierza domagać się na najbliższej konferencji kolejowej międzynarodowej **wyłączenia z ruchu międzynarodowego niemieckich wagonów oświetlonych gazem.**

—o—

8 ZWŁOK ZWĘGLONYCH.

Paryż. (Tel. G. P.) Jak donosza z Bellinzony **niemożliwem jest stwierdzenie identyczności 8 zwłok całkowicie zwęglonych.** Usuwanie resztek zniszczonych wagonów zostanie zakończone dziś. Szkody materjalne wynoszą **ponad 5 miljonów franków.**

Berno szwajc. (Tel. G. P.) Donoszą z Bellinzony, że w czasie katastrofy **zabitych zostało 5 osób z pośród obsługi parowozowej i prawdopodobnie 8 podróżnych**, których **tożsamości nie można było stwierdzić wskutek zwęglenia zwłok. Ciężko rannych jest 4 funkcjonarjuszy pociągu i 4 podróżnych.** Życiu ich jednak nie zagraża niebezpieczeństwo. Dziś wieczór ruch kolejowy będzie wznowiony.

NADESŁANE.

PODZIĘKOWANIE.

Tą drogą ślemy gorące „Bóg zapłać“ Wielmożnemu Panu **Drowi Mironowi Wachnianinowi** we Lwowie za niezwykle sumienną i szczerze ojcowską opieką, jaką jako lekarz otaczał naszą matkę staruszkę, starając się skutecznie ulżyć Jej bołom i podtrzymać jak najdłużej gasnące życie. 4379

Birtusowie z Zakopanego.

46

LEON PERUTZ i PAWEŁ FRANK.

Cud Ulama Singha.

Historja nieprawdopodobna.

Tłum. J. Stycz.

(Ciąg dalszy).

Nieinaczej! Tylko fauna cejlońska prześladowała barona w jego cieplarni. Co to może być?

Dr. Kircheisen nie znalazł odpowiedzi na to pytanie. Opuścił cieplarnię, ale dziwna rozmowa barona z Filipem nie dawała mu spokoju. „Nie chce użyć swego serum. Nie wie, jaka winą obciąża swoje sumienie“ — mówił stary pan. A potem straszne niebezpieczeństwo, grożące baronównie. „Niewinną istotę unieszczęśliwiłem. Moje biedne dziecko“.

Nie, dr. Kircheisen powziął postanowienie. Nie chce obarczyć winą swego sumienia. Nie może już dłużej odmawiać baronowi zastosowania serum Karasina. Może... myśl błyskawiczna przemknęła mu przez mózg... może wreszcie, skoro mu tak na tem serum zależy... może mógłbym uzyskać jego przyzwolenie na zaślubienie baronówny? Zastosowanie serum jest bezwątpienia wykroczeniem. Ale Ulam Singh jest i tak stracony, a prócz tego... baronównie grozi jakieś nieznane niebezpieczeństwo... To jedno usprawiedliwia moje postępowanie.

Głęboko w myślach pogrążony powracał dr. Kircheisen przez ogród do swego pokoju.

STRACHY PO NOCY.

Lecz kim mogła być owa obca pani w pokoju Ulama Singha, która zjawiwszy się nagle, takiego strachu napędziła baronównie? Wizja gorączkowa? Halucynacja podnieconych zmysłów? Majak zrodzony przez zbytnio podrażnione nerwy? Chyba nie! Musiała to być istota z krwi i ciała. Potwierdził to sam baron i z taką powagą podkreślił, jakgdyby chciał powiedzieć, że wie niejedno jeszcze o tem zagadkowem wydarzeniu: „Małgosia widziała naprawdę obcą kobietę w pokoju. Tak, to była obca kobieta, która tak przeraziła Małgosię“.

Kim jednak mogła być owa tajemnicza istota, zjawiająca się w półmroku przed oczyma baronówny? Skąd przybyła i dokąd znowu tak pospiesznie odeszła? A może były ukryte drzwi w pokoju? Do wszystkich zagadek domu przybyła nowa, dręcząca. Zagadka, którą spędziła sen z powiek doktora i pozbawiała go spokoju.

Rzecz miała się tak: około 11 i pół godziny w nocy odłożył lekarz książkę, którą przerzucał. Przed pójściem do łóżka należało jeszcze jak obowiazek zresztą nakazywał, odwiedzić chorego. Dr. Kircheisen, wziąwszy wstrzykawkę i termometr, wyszedł z pokoju.

Na korytarzu przystanął. Słabe światło ścieliło się smugą od drzwi wiodących do pokoju chorego. Było to ruchome światło, jakby świecy. A teraz usłyszał doktór szepty, szelesty... Czego mógł szukać baron o tak późnej porze w pokoju Ulama Singha?

Dr. Kircheisen zbliżył się. Drzwi były uchylone.

— Nic nie pomoże, panie baronie. Musimy go znowu zanieść do łóżka. — Był to głos starego Filipa.

— Tylko chwilkę jeszcze — odpowiedział głos barona. — Ty ko jedną chwilkę jeszcze poczekamy. Z pewnością przyjdzie znowu do siebie. Ulamie Singh! Czy mnie słyszysz?

Przez chwilę panowała cisza. Z pokoju chorego wydzielał się przez niedomknięte drzwi dziwny zapach, zupełnie obcy i nieznany lekarzowi. Tytoń? Jakiegoż to djabelskiego gatunku używa znowu baron? Lekarz wciągał nosem powietrze. Nie, to nie był tytoń. Zapach przypominał tylko nieco dym tytoniowy. Podobnie, jak zapach gorącej herbaty zbliżony jest do kawy.

— Nie umarł jeszcze — stwierdzał w pokoju głos służącego.

— Dotąd szło wszystko tak dobrze — skarżył się baron. — Musi się znowu obudzić. Bądź cierpliwy, Filipie. Musi się obudzić.

— Jestem zmęczona, chciałabym już pójść spać — ozwał się nagle głos baronówny.

Więc i ona tu była? Dr. Kircheisen pchnął drzwi.

W słabo oświetlonym pokoju dziwny przedstawił mu się widok.

(C. d. n.)

—o—

Zgon największej współczesnej artystki.

Lwów, w kwietniu.

Przed kilku dniami przyszła wiadomość, że zmarła w Ameryce Eleonora Duse, największa nowoczesna aktorka włoska i rzec można europejska, przeżywszy lat 65. Urodzona w r. 1859 w Vigevano, **już mając lat 20 zajaśniała talentem na scenach włoskich**, jako nieporównana „Dama kameljowa" w sztuce Dumasa młodszego, jako „Fedora" w sztuce Wiktoryna Sardou, wprost porywając publiczność. Na koniec lat ośmdziesiątych ubiegłego stulecia przypadł przełom w grze aktorskiej, która musiała się dostosować do nowego prądu, odrzucić sztuczność i deklamację, a pogłębić środki wyrazu procesów psychologicznych i nerwowych. **Duse poszła z prądem czasu i stała się największą przedstawicielką nowego kierunku.** W latach 1892 i 1893 odbyła wielkie tournee po scenach stołecznych Europy i wywarła zwłaszcza w Wiedniu i w Berlinie potężne wrażenie w rolach Nory w dramacie Ibsena i Magdy w „Gnieździe rodzinnem" Sudermanna, stając się wzorem nowego sposobu gry.

Twarz jej nieładna, ale ogromnie uduchowiona, o dużych, smutnych, pełnych wyrazu oczach wywierała na publiczności suggestywne wrażenie. W owym czasie największych triumfów wiązał ją przez szereg lat **bliższy stosunek z Gabrjelem D'Annunzio**, który później zerwał z nią i swoje pożycie z Eleonorą Duse opisał w słynnej powieści „Il fuoco" („Ogień"). Starzejąca się Duse usunęła się ze sceny, ale **powojenne stosunki materjalne zmusiły ją do powrotu do teatru.** Nanowo zajaśniał jej talent w wielkich rolach nowoczesnych natur skomplikowanych, nerwowych, których „morbidezzę" umiała oddawać w sposób niezrównany. Z Eleonorą Duse **zgasła największa gwiazda teatralna naszego czasu.**

—o—

Niegościnne przyjęcie w ojczyźnie.

Praga, w kwietniu.

(jp.) Jak dzienniki czeskie donoszą, w ostatnim czasie wróciło około 700 emigrantów z Rosji do Czech wraz z rodzinami i całym dobytkiem. Ci wróceni jednak „na ojczyzny łono" zachowywali się tak niesfornie i w tak nieprzyjemny dla władz sposób zachwalali regime rosyjski, a ganili własny, że większość ich z miejsca aresztowano, przeciwko innym zaś wdrożono postępowanie karne.

5 kategorji poborowych w służbie wojskowej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 24. kwietnia.

(X) W tych dniach rozpatrywane będą nowe przepisy wojskowe poborowe, ustalające 5 kategorji ludzi badanych pod względem ich zdolności do służby wojskowej. Kategorja A) obejmuje ludzi całkowicie zdolnych do służby wojskowej, kategorja B) częściowo niezdolnych. Do kategorji tej z reguły należeć będą osoby, które są czasowo niezdolne, np. na przeciąg 1-go roku. Do kategorji C) w pospolitem ruszeniu z bronią w ręku, do kategorji D) w pospolitem ruszeniu bez broni w ręku, kategorja E) obejmuje ludzi zupełnie nadających się do służby wojskowej.

Nieznajomy otruł chłopa wódką.

ZAGADKOWY WYPADEK CZY ZBRODNIA KOŁO MEDYKI.

Medyka, w kwietniu.

(h) Onegdaj przystąpił do pracującego w polu w Medyce rolnika Jana Michajła jakiś nieznajomy mężczyzna i wszczął z nim pogawędkę. Po chwili nieznajomy wyciągnął z kieszeni flaszkę rzekomo z wódką i potraktował nią Michajłę. Ten nic złego nie przeczuwając, **wypił kilka haustów.** Tymczasem ów nieznajomy szybko się oddalił. W kilka minut później **Michajło wśród męczarni zmarł, a jak stwierdzono, w rzekomej wódce była ostra trucizna.** Za zbrodniczym truciecielem wszczęła policja energiczne poszukiwania.

Tajemnica zgonu Jana Ortha.

MORGANATYCZNE MAŁŻEŃSTWO ARC. JANA SALWATORA. — ZAJŚCIE Z CESARZEM. — ARCYKSIĄŻĘ POLICZKUJE FRANCISZKA JÓZEFA. — WYJAZD DO AMERYKI I ROZBICIE OKRĘTU „SANTA MARGERITA". — TAJEMNICZY DR. ORŁOW. — WDOWA PO ZMARŁYM JANIE ORTH ODBIERA SOBIE ŻYCIE PRZEZ PODCIĘCIE ŻYŁ.

N. Jork, w kwietniu.

Nowojorski „Nowy Świat" donosi pod datą 2. bm.:

Przed laty 34. **członek rodziny Habsburgów arcyksiążę Jan Salwator**, zakochawszy się w pięknej aktorce, **Ludomile Stubel**, wyjechał do Anglji i wzięli ślub pod przybranemi nazwiskami Jana Ortha i Miss Wakefield. Natychmiast po zawarciu małżeństwa arcyksiążę **zrzekł się wszelkich praw do austrjackiego tronu**, wróciwszy do Wiednia zażądał od Franciszka Józefa odszkodowania za zrzeczenie się praw do korony austrjackiej. Podczas rozmowy zmarły cesarz **miał się obraźliwie wyrazić o żonie kuzyna**, który oburzony **wymierzył cesarzowi tęgi policzek, podbijając mu oko.**

Poczem natychmiast zabrawszy żonę i pieniądze wyjechał do Tryjestu, gdzie zakupił okręt żaglowy „St. Margaritha" i kazawszy go naładować cementem, wyjechał w kierunku południowej Ameryki. Po przybyciu do Brazylji arcyksiążę sprzedał cement, poczem udał się w kierunku Argentyny. Podczas podróży **okręt arcyksięcia został zaskoczony gwałtowną burzą i zatonął.**

Rząd austrjacki, dowiedziawszy się o tym fakcie, **ogłosił urzędowo byłego arcyksięcia Salwatora za zmarłego.** W rzeczywistości były arcyksiążę **nie zginął wraz z okrętem.** Ocalał wraz z kilku ludźmi załogi i funduszami.

Z biegiem czasu arcyksiążę, zachowując ściśle tajemnicę swego pochodzenia, przedostał się do Stanów Zj. i zamieszkał w Nowym Jorku **pod przydomkiem dr. Orłowa.** W ostatnim roku przed śmiercią, **która nastąpiła ubiegłej niedzieli, w szpitalu w Columbus**, co poświadcza certyfikat śmierci, podpisany przez dr. Johna Grimley — arcyksiążę Salwator, tajemniczy dr. Orłow, mieszkał w domu pod nr. 19 przy ulicy 59, z kobietą, która w kilka dni po śmierci tajemniczego doktora

popełniła samobójstwo przez podcięcie sobie żył u rąk w wannie, napełnionej gorącą wodą.

Po ujawnieniu przez sąsiadów samobójstwa tajemniczej kobiety, której wiek i rysy twarzy zgadzają się w zupełności z wiekiem i wyglądem morganatycznej żony arcyksięcia Johana Salwatora — **władze policyjne przyszłe do przekonania, że**

ostatnia tajemnica dynastji Habsburgów została rozwiązana,

chociaż w mieszkaniu, zajmowanem przez tajemniczą parę, nie znaleziono niczego, co mogłoby potwierdzić prywatne oświadczenie dr. Orłowa, że jest byłym arcyksięciem Johanem Salwatorem, owszem, samobójczyni starała się zatrzeć za sobą wszystkie ślady, aby utrudnić ustalenie tożsamości tajemniczych małżonków.

W mieszkaniu samobójczyni, jak donoszą inne pisma z Nowego Jorku, **znaleziono w kominku mnóstwo popalonych papierów.** Zgładziła ona też żywe stworzenia, które posiadała. Piesek pokojowy leżał utopiony w wannie, a dwie papugi zostały uduszone ręcznikiem.

„Dolina śmierci" czyli piec grzejący.

NAJGORĘTSZE MIEJSCE NA ZIEMI.

N. Jork, w kwietniu.

Na południu Kalifornji znajduje się tak zwana **„Dolina śmierci"**, która jest uważana za **najgorętszy punkt na kuli ziemskiej.** 10. czerwca 1913 r. temperatura w cieniu wynosiła tam 57 st. C. W ciągu czerwca, lipca i sierpnia termometr nie spada tam nigdy poniżej 38 st. C. W roku 1917 **średnia temperatura wynosiła 41 st. C.**

Dolina ta jestto głęboki wąwóz długości 160 kilometrów. Leży o 67 metrów poniżej poziomu morza, zupełnie zamknięta wysokiemi górami. Woda w tej pustyni jest rzadkością. Jeszcze do niedawna zamieszkiwali dolinę Indjanie, ale już wymarli. Stany Zjedn. założyły tam stację meteorologiczną.

Mimo malowniczego położenia „dolina śmierci" jest zawsze pustą, gdyż organizm ludzki nie jest w stanie znieść jej klimatu.

Uniwersytet żydowski w Hiszpanji czy w Gdańsku?

Wiedeń, w kwietniu.

„Neues Wiener Tagblatt" donosi z Berlina: Komisja dla współpracy umysłowej przy Lidze Narodów zajmowała się na swem ostatniem posiedzeniu pod przewodn. Henryka Bergsona **kwestją „numerus clausus"**, który ma być wprowadzony w krajach wschodnio-europejskich w stosunku do studentów żydowskich. Postanowiono **w lecie utworzenie uniwersytetu żydowskiego dla Europy.** Delegat Hiszpanji oświadczył, że **Hiszpania byłaby gotową urzeczywistnić tę myśl.** Rząd hiszpański dałby nie tylko plac pod budowę uniwersytetu żydowskiego, lecz także wyznaczyłby roczną subwencję. W Hiszpanji senator Pulido rozwija silną akcję za repatrjacją żydów. Komisja uchwaliła ze względu na język używany przez żydów zalecić utworzenie uniwersytetu tego w mieście na obszarze niemieckim i **oświadczyła się w tym kierunku za Gdańskiem.** — (Jak wiadomo z zamieszczonej uprzednio depeszy, projekt ten spotkał się ze sprzeciwem żydów polskich).

LITEWSKI BISKUP POLAKOŻERCA.

Kowno. (Tel. GP.) Biskup żmudzki ks. Karewicz wydał rozporządzenie, postanawiające, że nabożeństwa polskie mogą się odbywać w Kownie tylko w trzech kościołach, i to do g. 9.30 rano.

—o—

STRAJK SŁUŻBY FOLWARCZNEJ.

Kraków. (Tel. GP.) Dziś wybuchł strajk służby folwarcznej powiatu krakowskiego. Powodem są różnice co do stanowiska w sprawie umowy służbowej.

—o—

FRANCJA PRZECIW HUSSEINOWI.

Wiedeń. (Tel. GP.) „N. Fr. Presse" z Jerozolimy: Władze francuskie w Syrji zakazały włączenia nazwiska króla Husseina jako kalifa, do modłów w meczetach.

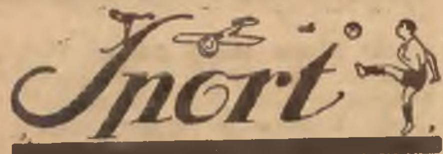
Zebranie kolejowców w Przeworsku.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Przeworsk, 24 kwietnia.

(m.) Odbyło się tu zebranie informacyjne pracowników kolejowych, zorganizowanych w Polskim Związku kolejowców. W bardzo obszernej dyskusji — omawiano najżywotniejsze kwestie spraw i postulatów pracowników, żądając między innymi zaprowadzenia 8 godzinnego dnia pracy i powiększenia ilości pracowników w służbie ruchu, przetokowej, przyznania dodatków za nocną służbę, na pauszal kancelaryjny, dodatków kasowych i zaprowadzenie stanowisk naczelnych.

Uchwalone rezolucje przesłano Władzom związkowym celem wyjednania szybkiego zrealizowania słusznych zresztą żądań pracowników egzekutywy kolejowej.

„Kurjer Sportowy" Nr. 3 opuścił dziś rano prasę i zawiera szereg ciekawych artykułów i informacji z zakresu piłki nożnej. Między innymi znajdujemy tam artykuły: Profanacja idei — Trudna do pojęcia uchwała P. Z. P. N. — Z pobytu Słowanu i B. T. C. we Lwowie. — Obrazki z ojczyzny piłki nożnej. — Przegląd krajowy i przegląd zagraniczny. — Przegląd prasy oraz bogatą kronikę i sprawozdania z prowincji. Cena numeru 500.000 mk.

POGOŃ—B. T. C. 3 : 2 (1 : 0).

Wczorajsze zawody rewanżowe, jak przewidzieliśmy skończyły się zwycięstwem Pogoni. Zwycięstwo to byłoby jeszcze piękniejsze, gdyby nie to, że Pogoń pod sam koniec gry uległa zmęczeniu i prowadząc 3 : 0, pozwoliła sobie wsadzić 2 bramki. Gra w pierwszej połowie stała pod silną przewagą gospodarzy, którzy jej jednak nie potrafili wykorzystać. W drugiej połowie gra więcej otwarta, a dopiero pod koniec Węgrzy przytłaczają miejscowych i w ciągu kilku minut uzyskują dwie bramki. Jedną bramkę uzyskała Pogoń z rzutu karnego. Sędziował słabo p. Pichota.

Łódź, 24. kwietnia. Wczorajsze zawody piłki nożnej między Luckenwalder B. V. — Turyści 4:3 (2:1). Dziś Luckenwalder gra w Warszawie z warszawską Polonją.

Bazylea, 22. kwietnia. Zawody piłki nożnej między drużynami Szwajcarją a Danją zakończyły się zwycięstwem Szwajcarji w stosunku 2:0.

—o—

FRANCUSKA AWIATORKA PRZYLECI DO POLSKI.

Warszawa. (Tel. GP.) 24 bm. przybywa do Warszawy na kilka dni samolotem z Paryża znana lotniczka francuska pani Luiss Faur Favier zaproszona przez Towarzystwo Białego Krzyża i Aera-Club Rzplitej Polskiej celem wygłoszenia kilku odczytów o lotnictwie w Polsce.

Zuchwały napad rabunkowy na kupca.

ZAMASKOWANI BANDYCI WPADLI DO MIESZKANIA I ZRABOWALI 1 MILJARD MAREK.

(Od naszego korespondenta.)

Przemyśl, w kwietniu.

(X.) Bandytyzm szerzy się na prowincji w sposób niepokojący. W przeciągu kilku tygodni zdarza się już trzeci napad rabunkowy w Przemyślu. Ostatniego napadu dokonano w piątek 18. bm. o 8 wiecz., a ofiarą napadu padł Hilary Hrankowski, właściciel sklepu korzennego przy ul. Franciszkańskiej.

Hrankowski wrócił w Wielki Piątek około godz. 8 wieczór do swojego mieszkania przy ul. Władycze l. 12 i wszedłszy do pokoju począł liczyć pieniądze. W kuchni były wówczas obecne żona i córka p. Hrankowskiego oraz służąca.

Nagle ktoś zapukał do drzwi, a gdy służąca otworzyła, wszedł jakiś mężczyzna, zagládnął przez otwarte drzwi do pokoju, poczem rozkazał obecnym w kuchni kobietom podnieść ręce do góry, grożąc rewolwerem.

Następnie wpadło do mieszkania jeszcze dwóch mężczyzn zamaskowanych i pod groźbą rewolwerów zabrali Hrankowskiemu 1 miljard marek pol., poczem śpiesznie umknęli z mieszkania.

Mimo energicznych poszukiwań policja nie ujęła sprawców napadu.

Z ziemi tarnopolskiej.

USTĄPIENIE ZASŁUŻONEGO DOWÓDCY I DWU WYBITNYCH FINANSISTÓW. — SĄDY PRZYSIĘGŁYCH. — KINO NAUKOWE. — ZWINIĘCIE BANKU.

(Od naszego korespondenta).

Tarnopol, w kwietniu.

(I.) Podpułk. Romuald Kwiatkowski, dowódca 55 p. p. kres. opuścił w tych dniach nasze miasto, przeniesiony na własną prośbę do Przemyśla, żegnany z żalem przez całe społeczeństwo miejscowe, z którem potrafił nawiązać ścisły i serdeczny związek. Zasłużył się szczególnie w sprawie przysposobienia wojskowego rezerw, stwarzając osobny komitet wojskowo-cywilny i popierał silnie w tym kierunku prace Sokoła i Skautu.

W tutejszych kołach bankowych poważną lukę stanowi przeniesienie w stan spoczynku dyrektorów filji Akcyj. Banku hipot. pp. Leona Frenkla i Jakóba Markheima, którzy pierwszy po 45 letniej, a drugi 36-letniej służbie opuszczają zajmowane dotychczas posterunki pracy. Obaj prawie całe powyższe dziesiątki lat spędzili w mieście naszem biorąc czynny udział w życiu publicznem i towarzyskiem kresowego naszego miasta. Ponieważ obaj zmieniają też obecnie miejsce zamieszkania, społeczeństwo miejscowe, w którem wojna i stosunki powojenne wiele wyrw poczyniły, z żalem odczuje brak tych jednostek ruchliwych i czynnych i owianych zawsze duchem i obywatelskim.

Lista przysięgłych do II kadencji, rozpoczynającej się 5. maja br. została już ułożona. Przysięgli główni: Adamski Zygmunt właśc. cukierni, Tarnopol, Baczkowski Kazimierz, wł. dóbr, Szcipaki, Borkowski Józef, ślusarz, Ruzdwiany, Bortnik Paweł, wł. dóbr, Horodnica, Buczkowski Józef, wł. młyna, Kozówka, Engel Dawid, dzierż. dóbr, Mikulińce, Małachowski Wacław, wł. dóbr, Medyn, Małecki Władysław, wł. dóbr, Roznoszyńce, Rothstein Abr., wł. dóbr Tarnopol, Zakrzewski Józef, budowniczy, Trembowla; nadto 26 drobnych rolników z różnych wsi. — Przysięgli zastępcy z Tarnopola: Dr. Bobowski Karol, Czubaty Jan, Czunak Grzegorz, Diaków Antoni, Dmytrowski Jan, Lasocki Jan, Dr. Lippe Jakób, Madera Władysław, Seńkowski Bazyli.

Urania w Tarnopolu. Tut. państwowe II gimnazjum otworzyło Kino szkolne dla celów naukowych i wychowawczych. Filmy naukowe będą wyświetlane przez równoczesnych wykładach profesorów. Ceny biletów niskie uprzystępnią korzystania z kina także dorosłym.

Bank Naftowy zwija swój oddział tarnopolski z dniem 1. maja br. a lokal jego obejmuje tut. hurtownia środków leczniczych „Chemikon".

Kronika stanisławowska.

(Od naszego korespondenta.)

Akcje Banku Polskiego. W uzupełnieniu podanych wiadomości co do subskrypcji akcji Banku Polskiego w Stanisławowie, musimy dodać, że dzięki wydatnej pracy p. Haubenstocka, członkowie Stow. gosp.-szynk. subskrybowali 85 akcyj, co na małą liczbę członków jest poważnym rezultatem.

Teatr im. Fredry pracuje obecnie nad wystawieniem „Sybiru" Zapolskiej i „Balladyny" Słowackiego, zużywając cały swój personal artystyczny i doświadczenie. Premjery te budzą w mieście wielkie zainteresowanie i będą mieć i aKrolą Bergholm.

Koncert w Bitkowie. Kasyno urzędnicze kopalni nafty „Dąbrowa" w Bitkowie, gościło ostatnio u siebie niezwykle miłych artystów w osobach pny Santa Ladowskiej, prof. Bilewicza i p. Orwicza, którzy wystąpili z koncertem. Pna Santa Ladowska po powrocie ze studjów w Wiedniu wykazała kolosalny postęp i tańce jej są zawsze atrakcją. Jest to tancerka, której doskonałe warunki fizyczne, baleczna mimika i wielka ekspresja odtwórcza rokują wielką przyszłość. Prof. Bilewicz koncertowo odegrał na fortepianie utwory Chopina i Liszta, zdumiewając techniką i uczuciem. P. Orwicz jest nam aż nadto dobrze znany jako recytator, a produkcje jego cieszą się zawsze niesłabnącem powodzeniem. Publiczność domagała się licznych naddatków, gorąco oklaskując wykonawców. Bardzo serdecznego przyjęcia doznali artyści ze strony p. dyr. Wojciechowskiego i Kasyna urzęd.

Teatrzyk Rozmaitości pod dyr. A. Meliera i L. Ludwikowskiego wystawił w sali „Warszawy" bardzo okazały program świąteczny, który cieszy się ogólnem powodzeniem. Pani Borowska sympatycznie śpiewa swe kuplety, pna Kostyńska przynosi zaszczyt lwowskiej „Bagateli", reprezentując sztukę choreograficzną. Porywa temperamentem niezrównana Konarzyńska, zaś Miecio Dobrowolski święci tryumfy. Prawdziwą atrakcją są występy doskonałej pieśniarki Jadzi Dąbrowskiej, ulubieńcy Warszawy, która szampańskim temperamentem i perlistym głosikiem codziennie iśniewa słuchaczy. Świetnym jest również duet akrobatyczno-taneczny Iry i aKroli Bergholm.

—o—

Nowiny żółkiewskie.

(Od naszego korespondenta).

Z ŻAŁOBNEJ KARTY.

Żółkiew, 24 kwietnia.

(F.) Śp. podpułkownik Józef Halka. W Warszawie zmarł b. długoletni mieszkaniec m. Żółkwi śp. Józef Halka, (radca rach. dyrekcji skarb.), który w sierpniu r. 1914 z wybuchem wojny światowej wstąpił ochotnie do Legjonów polskich i odbył część kampanji karpackiej jako adjutant 3. p. p.

W boju pod Mołotkowem dostał się do niewoli, a wywieziony przez Moskali na Sybir spędził 6 lat w Usku obok Kamieniołorska, przechodząc całą gehennę rewolucji rosyjskiej. — Wrócił do kraju w roku 1920, by podjąć na nowo służbę wojskową, tym razem w ministerstwie spraw wojsk. w Warszawie. Doszedł się rangi podpułkownika, odznaczony przytem orderem „Polonia restituta" i „Krzyżem Walecznych". Ostatnio pełnił funkcję szefa Wydziału budżetowego oddziału kontroli zestawienia budżetu. Po nieudałej operacji ślepej kiszki, dokonał pracowitego żywota w szpitalu Ujazdowskim, przeżywszy lat 54. Przed wojną podczas pobytu w Żółkwi śp. Józef Halka gorliwie pracował w instytucjach społeczno-narodowych i kulturalnych, jako jeden z pionierów i działaczy miejscowego Sokoła, Ligi pomocy przemysłowej, Koła T. S. L. itd. Nie zaznał jeno szczęścia w pożyciu małżeńskiem, które czasu wojny przyprawiło zmarłego podpułkownika o przykre przejścia. Spokój Jego popiołom.

Śp. Stanisława ze Słoneckich Zwolska W Zagórzu pomorskiem zmarła w tych dniach ś. p. Stanisława ze Słoneckich Zwolska, żona dyrektora okręgu skarbowego w Żółkwi, p. dr. Seweryna Zwolskiego, w wieku lat 60. Osierociła dwóch synów a to: p. dr. Juljana Z., dyrektora banku w Gdańsku i p. Stanisława Z., wicekonsula polskiego w Kanadzie, oraz córkę, p. Zofję Dąbrowską, małżonkę rotmistrza 6. p. strzelców konnych w Żółkwi. Przez szereg lat ś. p. Zwolska stała na czele miejscowej Ochronki polskiej jako przewodnicząca Koła pań pod wezwaniem św. Salomei. Ciężko ciosem tym dotkniętemu p. dyr. Zwolskiemu imieniem szerszego grona przyjaciół i znajomych składamy wyrazy serdecznego współczucia.

Wiadomości z Jarosławia.

POSEŁ STEMPEL PRZYSTEMPLOWANY OBURZENIEM SWYCH WYBORCÓW.

(Od naszego korespondenta).

Jarosław, 22 kwietnia.

(S.) Rozgoryczenie wyborców listy nr. 16, z której wyszedł dorobkiewicz Feiwel Stempel jest niezmierne i uzasadnione. — Poseł Stempel bowiem, — który mandat swój zawdzięcza li tylko przypadkowi, tj. indolencji i dyletantyzmowi agitatorów b. ministra skarbu p. Jastrzębskiego, kandydującego z listy mieszczańskiej z ujemnym wynikiem nie poczuwa się do obowiązku ani razu od czasu wyborów przybyć do Jarosławia i zdać choćby dla pozoru relacje ze swej czynności, aczkolwiek inni posłowie kilkakrotnie to już uczynili.

Oburzenie tem większe, iż wyborcy z listy 16 — „nolens, volens" muszą szukać opieki u innych posłów — bo nawet z list rzekomo dla nich wrogo usposobionych. — Jak — Waszego korespondenta — poinformowano, wysłano ubiegłego tygodnia obszerne pismo z licznym szeregiem podpisów wyborców do klubu, którego poseł Stempel jest członkiem, wyrażające mu wotum nieufności i żądające kategorycznie złożenia mandatu poselskiego.

Dla tut. wyborców z listy 16. ostatnie wybory do Sejmu stanowić będą należną przestrogę. Z pewnością nie pójdą oni w przyszłości na lep prowodyrów z Krakowa, ani miejscowych, ale głosować będą na przedstawiciela, który godnie będzie zastępował ich sprawy. Karjerę polityczną p. Stempla uważać należy za przystemplowaną, czyli zakończoną.

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Lwów, 24. kwietnia.

Zainteresowanie cokolwiek większe. Chętnie kupowano akcje

Gazoliny przy lekkiej zwyżce kursów. Podaż dostateczna. Transakcje w Gazach i Jaworznie; przy dużem zaofiarowaniu i po kursach słabych. Kilka zleceń kupna akcji Rolindustria. Dwie transakcje Przeworskiem i Schönem. Lekkie ożywienie w akcjach Bku Ziemian. Pozatem na przedgiełdzie tylko sporadyczne obroty. W akcjach kotowanych większa ilość sprzedaży realizacyjnych.

Obroty średnie. Zapotrzebowanie niewielkie z wyjątkiem kilku gatunków akcji, których poszukiwano, zwłaszcza Tespy, P. Nafta, Chodorów, Cegielski, a z akcji bankowych: Bank Hipoteczny, Przemysłowy i Ziemski kredytowy. — Kursa zniżkowe. — Tendencja zniżkowa. — Usposobienie spokojne.

TRANSAKCJE W AKCJACH.

Hipoteczny: 1875, 1850, 1800, 1825, 1775; Małopolski: 1800. Przemysłowy: 1350, 1380, 1360, 1370,, 1375, 1400, 1425. Z. B. K. 490, 480, 500, 525, 550, (480). Browary: 18250, 18300; Chodorów: 15500, 15600, 15750, 15700. Cegielski: 1700, 1775, 1800; Gafota. 1000; Johan 1100; Ćmielów: 2500, 2550 (2450, 2475); Karpalit: 3100, 3200, 3150;. Lokomotywy 1400. 1450, 1425; Niemojowski 1925; Nitrat: 825; Orkos: 11700, 11650, 11750; Parowozy: 1150, 1175, 1200; Pezet 800; Nafta. 1750, 1775, 1825, 1875, 1800, 1835; P. T. B. 375; Rakszawa. 8750; Siersza g. 16000; Sp. Wydawnicza 4250; Tespy: 17500, 17700, 17750, 18000, 17250, 17000.

OBRÓT W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.
(w tysiącach).

Azot 1200, Bk. Ziemian (1000) 145, 140 (100) 140, 135. Brugger 2550, Columbia 350, Czem. Huta 650, Elektrownia nad Sanem 600. 550, Gazy 68000, 66000, 65000, 64500 64000, 63500, 63750, 63500, Gazy zachodn. 17000, 16750, 16900, 16950. Gazolina 4500, 4600, 4650, 4075, 4700, 4725, 4750, 4775, 4750, 4740, Gazociągi 650, 675, nf. 600, Jaworzno (100) 72000, 73000, 73500, (25) 75000, 74500, 74250, (drobne) 85000, 85500, 84750, Len 3800 z przedpłata, Lesienice 6250, 6000, 5750, 5500, Machlejd 4600, Olkusz 1200, Przeworsk imienny 500000. Radziwiłł 4500, 4100, 4000, nf. 4000, 3900, Schön 288000, Węglówki 66, 67, 65.

Giełda zbożowa.

Lwów, 24. kwietnia.

Stagnacja w transakcjach giełdowych i pozagiełdowych utrzymuje się w dalszym ciągu. Sytuacja bez zmiany. Ceny utrzymane. Usposobienie bez ochoty.

Z powodu adaptacji w sali giełdowej następne zgromadzenie giełdowe 28 bm.

Pszenica krajowa 73/74 ex 1923 — 36—39 mil. Żyto małopolskie 68/69 ex 1923 — 22—23 milj.; Żyto małopolskie 65/66 — 19 mil. 500 tys. do 20 mil. 500 tys.; Jęczmień: małopolski browarniany 22—24 mil.; Jęczmień małopolski przemiałowy 18—19 milj. Owies małopolski 44/45 ex 1922 — 20 milj. do 22 mil. 500 tys. Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kgr, bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania. Ceny szacunkowe bez transportu.

Giełda warszawska.

Warszawa. 24. kwietnia.

Dolary amer. 9,350, 9,300, 9,350, 9,250; dolary kanad. 8,975; franki franc. 605; frank złoty 1,800; korony czeskie 275. — **Czeki:** Belgja 514, 510,750, 513,250, 508,250; Holandja 3,480, 3,460; Londyn 41,150, 40,870, 41,070, 40,670; Paryż 605, 598,750, 601,750, 595,750; Praga 276,600, 270; Szwajcarja 1,657½, 1,648, 1,640, 1,650; Wiedeń 132.10, 130, 131, 129; Włochy 414, 411,750; bony złote 1,380, 1,425; 8 proc. pożycz. 14,05. 14,200; miljonówka 975, 950, 960; pożyczka dolar. 5,150, 5,250.

Senzacyjny proces o gumy automobilowe.

Lwów, 25. kwietnia.

(h) Odroczona do dnia wczorajszego rozprawa przeciwko Tomaszowi Kwiecińskiemu, Stanisławowi Krokowskiemu, Stankiewiczowi i Rosenmanowi, oskarżonym o nadużycia popełnione w magazynach kolejowych armji gen. Iwaszkiewicza w r. 1919 toczy się dalej. Rozprawę tę onegdaj odroczono dla przesłuchania świadka kap. Dalbora, mieszkającego stale w Bydgoszczy. Świadek ten jednak wczoraj również się nie zjawił, ponieważ dopiero onegdaj przeszedł operację ślepej kiszki, wobec czego mimo sprzeciwu prokuratora, zeznania tego świad. odczytano. Następnie ze znawali świadkowie rotmistrz Święcicki i były jednoroczniak Sołowij. **Dalszy ciąg rozprawy oraz wyrok zapadnie dziś.**

Giełda gdańska.

(Notowania końcowe).

Warszawa 0.5975—0.6020; Marka polska 0.601—0.604; N. Jork 5.6409—5.961.

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.
(Notowania końcowe).

N. Jork 563; Londyn 24.69; Paryż 36.50; Włochy 25.10; Belgja 31.75; Holandja 209.75; Kopenhaga 94.00; Sztokholm 148.50; Hiszpanja 75.75; Berlin 0.129; Belgrad 7.07½.

Obroty pozagiełdowe

Lwów, 24. kwietnia.

Wczoraj tendencja chwiejna, ceny się zmieniają o 20—30 tys. Obrót średni. Dolary amerk. 9 m. 265—9.270 tysl; dolary kanadyjskie 8.800—8.850 tys.; korony czeskie 265—270 tys.; Leje 47000—47500; fr. franc. 530—535 tys. frank szwajc. 1.600—1.625 tys.; funty szter. 40—41 m.

Złoto: 20 kr. 40—41 m.; 20 fr. 37½—38½ mil.; 20 Mk. 45—46 mil.; 10 rubli 50—51 m.

Srebro. kor. ausr. 725—730 ys.; 5 kr. austr. 3.630—3.700 tys.; hr. 1.800—1850 tys.; Ruble 3—3 m. 200 tys.

Lwów, 25 kwietnia

WYPŁATA EMERYTUR ZA MAJ 1924. Izba skarbowa we Lwowie ukończyła dnia 19. kwietnia br. wysyłkę ostatnich przekazów czekowych na pensję majową wraz z przypadającymi dodatkami drożyźnianymi dla emerytów, wdów i sierót z terminem wypłaty 2. maja br.

Uroczysta nowenna. W piątek 25. bm. o 7 wiecz rozpocznie się w Katedrze łac. uroczysta nowenna ku czci Matki Boskiej Królowej Korony Polsk. Codziennie w czasie nowenny odprawiać się będą nieszpory z kazaniem o godz. 7. Nowenna zakończy się w niedzielę 4. maja wspólną Komunją św. członków Arcybractwa Królowej Korony Polskiej o godz. 8, a o godz. 10 pontyfikalną sumą, w czasie której wygłoszone będzie okolicznościowe kazanie. Nabożeństwo majowe odprawiać się będzie jak w latach poprzednich o 7 w.

Stowarzyszenie wzajemnej pomocy Kupców i młodz. handl. we Lwowie urządza wspólne Święcone w sobotę 26. bm. o godz. 8'30 wiecz. w salach własnych przy ul. Czarnieckiego 1. II. p.

Wspólne Święcone „Sokoła-Macierzy" dla członków i rodzin odbędzie się w niedzielę 27. kwietnia o godz. 7 w. Po Święconem zabawa towarzyska. — Karty wstępu wydaje codziennie wieczorem kancelarja „Sokoła".

Wieczór poezji francuskiej. W salach Ogniska Oficerskiego przy ul. Fredry odbędzie się 26. bm. o godz. 7.30 w. staraniem Tow. przyjaciół Francji „Wieczór poezji francuskiej". Słowo wstępne wypowie prof. uniw. dr. Zygm. Czerny. Prof. Czesław Krzyżanowski i p. Anna Ludwika Czerny odczytają nieznane dotąd we Lwowie utwory najwybitniejszych futurystów i kubistów francuskich w przekładach K. Bakowskiego i Anny Ludwiki Czerny.

(jp.) Konsensy budowlane. Magistrat wydał następujące konsensy budowlane na nadbudowę 3 piętra przy ul. Kochanowskiego, nadbudowę 1 piętra przy ul. Cybulnej i nadbudowę mieszkania mansardowego przy ul. Pod Dębem.

(jp.) **Sprawy hotelowe.** Za prowadzenie hotelu bez upoważnienia przemysłowego ukarał Magistrat właścicielа mieszkań przy. ul. Berka Joselowicza, Furmańskiej i Słonecznej grzywnami po 10, 50 i 100 zlp. nm znowu hotelarze, a to przy ul. Rzeźnickiej, Stanisława, Grodeckiej i Szajnochy, jakkolwiek mają konsensy na prowadzenie przedsiębiorstwa uważają za stosowne nie wpisywać do księgi najmu wynajętych pokoi. Za ten zbytek dyskrecji, na którym źle wychodzi kasa gminna, ukarał Magistrat tych panów grzywną od 13 do 112 zlp.

(jp.) **Skwer przy placu Strzeleckim.** Zaniedbany do niedawna plac Strzelecki doczekał się wreszcie uporządkowania. Dzięki staraniom naczelnika straży pożarnej p. Ciećkiewicza powstaje tam bardzo piękny skwer, który obsadzono drzewkami, dostarczonemi przez szkółkę miejską.

(jp.) **Energiczne porządkowanie miasta.** W ostatnim czasie ojcowie miasta zaczynają się żywo zajmować doprowadzeniem lwiego grodu do przyzwoitego wyglądu. Na ostatniem posiedzeniu sekcji III. poświęcono tej sprawie wiele uwagi i wydano wiele odpowiednich poleceń zakładowi czyszczenia miasta, między innymi, odnośnie do wywozu i gromadzenia śmieci, dzięki czemu może nakoniec nasze najludniejsze ulice przestaną być garnirowane temi niezbyt wonnemi i hygienicznemi ile oryginalnemi bordiurami. Również powzięło postanowienie co do ścisłego przestrzegania przy budowach i przebudowach planów regulacyjnych.

Komitet Sekcji Finansowej obchodu 3 Maja zaprasza najuprzejmiej Panie ze wszystkich Towarzystw i Organizacji Polskich na posiedzenie Organizacyjne, które odbędzie się dnia 28 bm. w Ratuszu o godz. 6 wiecz.

Odwołanie posiedzenia Tow. Lekarskiego. Zapowiedziane na dziś, piątek 25. bm. posiedzenie Tow. Lekarskiego nie odbędzie się.

Ruch w Kasie chorych m. Lwowa w marcu 1924. Ogółem zgłosiło się chorych w marcu w ambulatorium Kasy 7.085 członków i 3.258 członków rodziny, do specjalistów odesłano chorych 5472. Niezdolnych do pracy było 1640 z tego 727 obłożnie chorych. — Ogólna suma dni leczenia wynosiła w tym miesiącu 28.923 na jednego chorego wypada dni leczenia 17.6. Naświetlań kwarcowych 231 osób. 1639 posiedzeń. kąpieli elektrycznych 136 osób. 674 kąpieli. — Zmarło członków 73. w szpitalu leczono 202 osób. — Protez zębnych wykonano 50. Do Tow. Walki z gruźlica odesłano 16 osób.

(h) **Ofiara zemsty.** Wczoraj przywieziono do szpitala powsz. Józefa Bobiaka, zam. przy ul. Kętrzyńskiego 23 ciężko pobitego i ze złamaną nogą. Następnie aresztowano Wawrzyńca Hunaniuka i Jakóba Magierowskiego podobno sprawców napadu na Bobiaka.

(h) **Trzy włamania w ciągu jednej nocy.** Ub. nocy włamywacze lwowscy dokonali trzech „skoków". I tak włamali się do składu „Len Polski" przy ul. Grodeckiej 121 i skradli materjał nieoliczonej wartości. — Następnie dokonano włamania do fabryki mydła dr. Fryderyka Milińskiego przy ul. Marcina 22, gdzie skradziono pasy transmisyjne. — Trzecie wreszcie włamanie **zdarzyło** się w magazynie Wixla przy ul. Bogusławskiego 9, gdzie niewyśledzeni sprawcy skradli większą ilość cukru.

(h) **Aresztowanie pod zarzutem kradzieży.** V. Komisarjat P. P. aresztował wczoraj Annę Mielnik kucharkę u majora dr. Adama Kurza, zam. przy ul. Jagiellońskiej 1 jako podejrzaną o kradzież broszki złotej z brylantami, oraz branzoleti z brylantami wartości 2000 dol. na szkodę Marji Kwiatkowskiej, teściowej dra Kurza.

Ofiarności publicznej polecamy gorąco młodą panienkę, utrzymującą własną ciężką pracą sześcioro drobnego rodzeństwa. Wszelkie datki na **maszynę do szycia** przyjmuje Redakcja „Gazety Porannej", ul. Chorążczyzny 31.

Hojny dar dyrektora Banku Polskiego. Były przewodniczący Rady miejskiej w Poznaniu Dr. Mieczkowski, mianowany naczelnym dyrektorem Banku Polskiego, złożył na rzecz biednych miasta Poznania 2 miljardy marek.

Wicewojewoda krakowski. Minister spraw wewn. poruczył p. Dr. Zdzisławowi Wawrauschowi, naczelnikowi wydziału w urzędzie wojewódzkim, pełnienie funkcji wicewojewody krakowskiego.

(X) **Biedna sztuka polska.** Dnia 2. maja br. odbędzie się w Warszawie w Prezydjum Rady Min. posiedzenie polskiego komitetu dla sprawy międzynarodowej wystawy sztuk dekoracyjnych w Paryżu. Jak słychać członkowie subkomisji finansowej tego komitetu mają zamiar złożyć swe mandaty z powodu tego, iż nie widzą możności pokrycia kosztów z reprezentacją polską na wspomnianej wystawie związanych.

Mianowania i przeniesienia w kolejnictwie. Penz Władysław star. rewident Wydziału kontroli dochodów we Lwowie zamianowany został kontrolorem kas tamże. Przeniesieni: Schmidt Karol, komisarz przy dyr. kol. we Lwowie do dyr. kol. państw. w Gdańsku; Herman Jan, adjunkt z urzędu ruchu we Lwowie-Podz. do urzędu ruchu we Lwowie; Spatzier Egon Wilhelm adjunkt z urzędu stacyjnego w Strzyłkach-Topolnicy do urzędu ruchu w Podwołoczyskach; Kazimierz Kamiński asystent z urz. ruchu w Chyrowie do urz. stac. w Mszanie; Kozłowski Adam asystent z urz. stac. w Mszanie do urz. ruchu w Zagórzu; Lecńiak Michał asystent z urz. stac. z Niska do urz. ruchu w Przeworsku; Mann Joachim adjunkt z urz. stac. we Lwowie-Kleparowie do urz. ruchu we Lwowie; Banach Michał asystent z urz. stac. w Krościenku do urz. stac. w Radymnie.

Wyrok w sprawie ppłk. Gigl-Melechowicza. Przed kilku tygodniami odbyła się w krak. sądzie wojskowym rozprawa przeciw ppłk. Gigl-Melechowiczowi, oskarżonemu o wyrażenie nagany por. Charkowskiemu w czasie tłumienia rozruchów listopadowych w Tarnowie. Gigl-Melechowicza skazano wówczas za obrazę por. Ch. na 14 dni domowego aresztu. Na skutek sprzeciwu prokuratury i odwołania obrońcy najwyższy sąd wojskowy w Warszawie Gigl-Melechowicza uwolnił od zarzutu obrazy a zasądził za udzielenie upomnienia dowódcy oddziału, jakkolwiek nie był jego służbowym przełożonym, na 14 dni aresztu śledczego.

Kiedy Góral zacznie jeździć autem... Onegdaj powracając z Krakowa do Zakopanego Góral Cirus, jadąc samochodem ciężarowym spadł do Czarnego Dunajca na moście w Szaflarach. Auto zostało zdruzgotane. Co się stało z Góralem niewiadomo.

Nie było bomb pod N. Sączem? Min. kolei żel. komunikuje, że wiadomość podana przez niektóre dzienniki krakowskie o rzekomym wybuchu bomb na torze kolejowym pod N. Sączem, jest z gruntu bezpodstawna i nie odpowiada prawdzie.

Największy dok pływający. Wczoraj przyholowano w Tyne do Southampton (Anglja) największy w świecie dok pływający. Pojemność doku liczy 60.000 ton. Dok pomieścić może największe nawet okręty. Długość wynosi 966 stóp, szerokość 130 stóp. Olbrzymi ten dok ciągnęło z Tyne do Southampton w ciągu 4 dni 8 holowników parowych.

Śliczna pogoda w kraju wiecznej mgły. Z Anglji donoszą: Tegorocznym świętom towarzyszyła cudowna pogoda, termometr doszedł do 18 st. R. w cieniu. Mimo, że w obecnym sezonie panuje w Anglji normalnie mgła, od Wielkiego Piątku horyzont był bez jednej chmurki. Londyn przepełniony cudzoziemcami, przybyłymi na wystawę w Wembley.

Międzynarodowa konferencja kolejowa rozpoczęła obrady we Florencji.

Jak Włochy uczczą swą wielką artystkę. Poselstwo włoskie w Waszyngtonie postarało się o przewiezienie zwłok artystki dramatycznej Eleonory Duse do Włoch, gdzie pochowana będzie na koszt państwa w Wenecji lub miasteczku rodzinnem Chiaggia.

Włochy uznały republikę grecką.

(+) **Rozbitki na oceanie.** Angielski barowiec „Sambarem“, jadąc z Kalkuty do Sjamu natknął się na pełnem morzu na rozbity statek, mieszczący 13 rozbitków, którzy od 18 dni wycierpani pragnieniem i głodem, błądzili po falach.

(+) **Uczczenie Sven Hedina.** Znany podróżnik szwedzki został wybrany prezydentem szwedzkiej Akademji Umiejętności.

Stanning został premjerem duńskim i ministrem handlu, K. Moltke ministrem spraw zagranicznych.

Zamordowała, by swej książce zapewnić rozgłos. W Portland (Amer. Półn) Nora Hollis, autorka dwóch książek p. t.: „Bóg żyjący w Piśmie Św.“ i „Czy szatan jest naprawdę demonem?“, zabiła wystrzałem z rewolweru starą właścicielkę domu, w którym mieszkała. Policji, która przybyła ją aresztować, Nora Hollis oświadczyła, że popełniła te zbrodnię, aby powiększyć rozgłos swoich utworów literackich.

Przedstawienie popularne. W miejsce odłożonego na maj „Domu otwartego“ odegra Teatr Wielki w niedzielę 27 bm. operę Moniuszki „Straszny Dwór“ poraz ostatni w tym sezonie. Początek o godz. 3 popoł. Bilety sprzedaja: Związek teatrów i chórów włośc. ul. Mickiewicza 26 i Księgarnia Ludowa, ul. Szajnochy.

Artyści polscy zagranicą. W Nowym Jorku odbyło się przedstawienie uroczyste „Halki“ Moniuszki pod protektoratem i w reżyserji Adama Didura. Partję Jontka śpiewał b. artysta opery krakowskiej Leon Cortili, który bawi obecnie w Stanach Zjedn. Po koncercie Cortilego w Aeolian Hall przyniosła prasa nowojorska pełne zachwytu recenzje i artykuły o „the polish tenor“, w którego programie widnieją na czele utwory Moniuszki i Karłowicza, śpiewane po polsku.

„Zaczarowane Koło“, baśń dramat. w 5 akt. Lucjana Rydla odegra Koło amatorskie Tow. Polsk. Czel. rękodz. w sali Teatru Małego w niedzielę 27. kwietnia o godz. 3 popoł. na dochód funduszu prasowego Zjednoczenia Chrz. Zw. zaw. w Małopolsce wsch. Bilety o 50% tańsze od cen w Teatrze Małym już można nabywać w Sekretarjacie Domu katol. Iewe skrzydło I. p. codz od 11—1 i 5—7. Związki zawodowe, szkoły i stow. polskie winny we własnym interesie poczynić zamówienia wcześniej.

Gentleman-włamywacz zaręczony z królową dolarów

RYWAL ARSENA LUPIN PO LICZNYCH WŁAMANIACH DO KAS WŁAMAŁ SIĘ DO SERCA ARCYBOGATEJ ROZWÓDKI. — ZMĄCONA SIELANKA W PARYŻU. — NARZECZONA WOLI SKANDAL, NIŻ ROZŁĄKĘ Z UKOCHANYM.

Paryż, w kwietniu.

(f.) Prasa tutejsza obszernie zajmuje się niezwykłym **romansem młodej i bogatej amerykanki, miss Heleny Patterson**, rozwiedzionej żony miljardera Ottona Heyworth z wielokrotnie karanym kryminalistą, królem amerykańskich włamywaczy, Robertem **Tourbillon.**

42-letni Tourbillon, **gentleman-włamywacz w rodzaju Arsena Lupin**, zdołał zbiedz z rąk sprawiedliwości amerykańskiej i przebywał w Paryżu, gdzie **wytworną swą powierzchownością i manierami światowca zjednał sobie miłość** miss **Patterson.** Energiczna rozwódka, nie bacząc na różnicę wieku (była o 18 lat młodsza od swego adonisa) **postanowiła go poślubić.** Nastąpiły już zapowiedzi, a ślub miał się odbyć w pierwsze święto Wielkiejnocy. Jednak policja paryska, na telegraficzne żądanie z N. Jorku **położyła swą łapkę na narzeczonym, pakując go do ula.**

Zakochana miljarderka, pomimo że jej wykazano cała litanję przestępstw pana Tourbillon, zaklina się, że **poruszy niebo i piekło, aby tylko módz połączyć się z wybranym swego serca.**

Pojedynek dwu lokomotyw.

PRZECIW NIEROZUMNEJ SILE ODWAŻNA DETERMINACJA CZŁOWIEKA.

Londyn, w kwietniu.

(j. p.) **Niezwykły wypadek** zdarzył się w Shefield w Anglji, na torze kolejowym, oddanym do dyspozycji wielkiej fabryki lokomotyw firmy Vickers, celem **wypróbowania nowego typu maszyny.** Jedna z tych lokomotyw ruszyła nagle z miejsca podczas chwilowej nieobecności maszynisty, a wkrótce **tempo jej ruchu stało się tak błyskawicznie szybkie**, że przekroczyła teren próbny i **groziła wielką katastrofą.** Na szczęście jeden z robotników **zdobył się na szybką decyzję** i wskoczywszy na drugą maszynę **zajechał szalejącemu bezpańsko parowozowi drogę. Zderzenie było straszne** — jednakowoż bohaterski robotnik **zdołał jeszcze wczas zeskoczyć** z maszyny tak, że odniósł tylko lekkie obrażenia w następstwie skoku. Zarząd fabryki wyprawił na cześć bohaterskiego wybawiciela wielką ucztę, obok wynagrodzenia go w brzęczącej monecie.

TEATR WIELKI:

Piątek 25 bm. „Żona Hassana Agi“ Ogrizovića (premiera).

Sobota 26. bm. (3.30) „Damy i huzary“.

Sobota 26. bm. (7 wiecz.) „Żydówka“ (jubileusz Jeleńskiego).

Niedziela 27. bm. (o 3) „Pajace“ i „Cavaleria Rusticana“.

Niedziela 27. bm. (o 7) „Żona Hassana Agi“.

TEATR MAŁY:

Piątek 25. bm. „Świderek“.
Sobota 26. bm. „Bęben“.
Niedziela 27. bm. „Świderek“.

TEATR NOWOŚCI:

Piątek 25. bm. „Dziewczynka“
Sobota 26 bm. „Dziewczynka“.
Niedziela 27. bm.: „Księżniczka Olala“ (po raz ostatni).

Prawa ręka prezydenta Coolidge.

Do rzędu ważniejszych urzędników przybocznych prezydenta Stanów Zjed. należy p. Smith, którego stanowisko wymaga nie tylko wykształcenia i znajomości procedury państwowej, lecz i bezwzględnego zaufania. Jego obowiązek **polega na otwieraniu wszystkich listów adresowanych bezpośrednio do prezydenta, a jest ich dziennie od pięciuset do tysiąca.**

Smith musi je uważnie przejrzeć, rozsegregować i rozesłać do wydziałów. Listy osobiste wręcza prezydentowi, wymagające odpowiedzi przybocznemu sekretarzowi, zaadresowane niewłaściwie odpowiednim dyrektorom. W listach często **znajdują się pieniądze**, przeznaczone na rozmaite cele i te trzeba przesiać przez kasę i rozsyłać do odpowiednich instytucji. Listy pisane przez naiwnych prowincjonalistów bez znaczenia przez dziatwę, nawet przez obłąkanych są składane w specjalnych aktach.

P. Smith objął swoje czynności jeszcze za prezydentury Williama Tafta. Prezydenci się zmieniają, on wciąż jest na stanowisku.

Dawny a dzisiejszy złoty polski.

Wobec wprowadzenia złotego, który niebawem znajdzie się w obiegu, wyjaśnić należy **różnicę, jaka zachodzi między obecnie wprowadzonym złotym a złotymi i groszami, jakie miały obieg w dawnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz za czasów Królestwa Kongresowego.**

Dawny złoty polski oparty był na t. zw. grzywnie kolońskiej i wybijany był z kruszcu według stopy, która ulegała ponownym wahaniom. Wedle prawa z dnia 1. grudnia 1815 r. złote polskie stanowiły 85 część z nadkiem grzywny kolońskiej, co wynosiło 14,99 kopiejki rosyjskiej, czyli prawie 15 kopiejek. Złoty ten zawierał 30 groszy, każdy więc **grosz równał się pół kopiejki.** Obecny **złoty równa się frankowi złotemu** wskutek czego nasz system monetarny opiera się na zasadach ustalonych w konwencji monetarnej łacińskiej, istniejącej od r. 1856. Złoty podobnie jak i frank dzieli się na 100 groszy. Gdy dawny złoty polski w porównaniu z walutą rosyjską wart był 15 kopiejek, **wartość obecnego złotego przeliczona na teoretyczną złotą walutę rosyjską wynosić by powinna 37,5 kopiejek. Obecny przeto złoty ma wartość 2 i pół raza większą, niż dawny złoty polski.**

Dział ekonomiczny.

Polskie monety zdawkowe.

Jak już donosiliśmy do czasu wybicia dostatecznej ilości bilonu **wypuszczone będą prowizorycznie na przeciąg kilku miesięcy bilety zdawkowe, opiewające na 1 złoty oraz na grosze 1, 5, 10, 20 i 50.** Jako bilety zdawkowe jednozłotowe użyte będą banknoty dostarczone z Francji. Bilety zdawkowe wartości 10, 20 i 50 groszy wykonano zostaną specjalnie w Państwowych Zakładach Graficznych. Natomiast co do biletów zdawkowych 1- i 5-ciogroszowych, to te będą tylko krótki czas w obiegu, ponieważ dostarczona będzie wcześniej potrzebna ilość tego rodzaju bilonu metalowego, aż zjawią się części (wycięte) banknotów markowych wartości 500 tysięcy i 10 miljonów mk. p. zaopatrzone w odpowiedni napis.

*

Zapas walut w K. K. P. rośnie. W ciągu dekady od 1 do 10 kwietnia **zapas** walut brutto w P. K. K. P. wzrósł o 3,900.000 dolarów i wynosi w dniu 10 kwietnia 32,000.000 dolarów, zapas netto zaś wzrósł o 1,000.000 dolarów i wynosi w dniu 10 kwietnia 18,000.000 dolarów. Skup walut przez P. K. K. P. w dalszym ciągu przewyższa zaoffarowanie w ciągu ostatnich 2-ch dni P. K. K. P. skupiła około 2,000.000 dolarów.

Podniesienie podatku od uposażeń. W Dzienniku Ustaw ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w przedmiocie podwyższenia podatku dochodowego od uposażeń służbowych, które obowiązywać ma od dnia 1 maja do końca roku bieżącego. Podwyższenie podatku następuje przez odpowiednie podniesienie stopy procentowej, miarodajnej do obliczenia podatku wedle skali regulującej — jak dotychczas — co miesiąc. Motywem podwyższenia podatku od uposażeń jest konieczność między innemi powiększenie kredytu na utrzymanie publicznych szkół powszechnych.

Handel Polski z Rumunją. Wedle zestawienia rządu rumuńskiego w r. 1923 wywóz z Polski do Rumunji 3-krotnie przewyższył eksport z Rumunji do Polski. Polska wywiozła do Rumunji w r. 1923 towarów na sumę 498 milj. lei, w tem przeważnie wyroby wełniane, bawełniane cukier, konfekcje, wyroby metalowe, majolikowe, maszyny i chemikalja.

Przeprowadzenie rewizji taryfy celnej, polegające na częściowej zmianie nomenklatury oraz stawek ma być ukończone w czerwcu i ogłoszone najpóźniej 30 czerwca.

SAMOCHODY
„STEYR"
DOSTAWA NATYCHMIASTOWA.

SKA AKC.
„AUTO-MOTOR"
LWÓW, KOPERNIKA 54. TEL 194

WARSZTATY SAMOCHODOWE
BENZYNA — SMARY
GUMY SAMOCHODOWE
DOSTAWA NATYCHMIASTOWA.

JADALNIĘ jasionową, szafy, dywan perski 3.50×2.50, salonik, buffallo, sekretarzyk i szafę antyczną sprzeda okazyjnie Hala Aukcyjna, Akademicka 3 I. p. 4366 2

WILLA JEDNOPIĘTROWA w Przemyślu, położona na Zasaniu przy ulicy głównej, z wolnem 5-cio pokojowem pomieszkaniem na I piętrze, komfort, elektryka, łazienka, telefon, stajnia, pokój dla służby, 3 strychy i 3 piwnice, do tego 1½ morga pola — jest z wolnej ręki zaraz do sprzedania. Bliższych informacji zasięgnąć można w sklepie WPana Jana Martynowicza w Przemyślu, ul. Mickiewicza l. 5. 4331-3

Nauka i wychowanie

OSTATNI 3 MIESIĘCZNY kurs kroju i szycia rozpoczyna 1go maja „Jolanda" Staszica 8, II p. (boczna Chorążczyzny). 4342-8

Posady i praca

PRAKTYKANTA (tki) uzdolnionych w rysunkach z ukończoną czwartą klasą gimnazjalną lub jej równomierną, przyjmie Zakład Art. Mal. Art. Mal. Jana Cupak we Lwowie ul. Pańska l. 9. 4368-2

PANNY do szycia są zaraz potrzebne. ul. Polna 45 Krawczyni. 4377

ASYSTENT farmacji poszukuje posady. J. Ornstein Brzeżany. 4385

Rozmaite

PATENTY na wynalazki Zgłoszenia wzorów użytkowych i zdobniczych. Zgłoszenia znaków towarowych. Prof. Wacław Suchowiak, Lwów, Pańska 8, I p. 4½—5½. 4376-3

JAREMCZE VIA STANISŁAWÓW. Pokoje z werandami lub balkonami, słoneczne z całem utrzymaniem od 15-go maja do wynajęcia w willi „Czerwony Dwór". Ogród - kilkumorgowy. Prut na miejscu. 4381-5

FORTEPIANY, pianina, KAIM I SYN, Kopernika 16. 3827

KSIĄŻKI NA SPŁATY
dla P. T. Urzędników, bibliotek i wypożyczalń księg wysyła tylko KSIĘGARNIA POLSKA w BUKOWSKU. Katalogi i informacje za nadesłaniem znacz ów pocztowych na **Mkp. 350.000.** 4278

SACHARYNA!
Rozdział dla sprzedawców nastąpi od dnia 28. kwietnia do dnia 13 maja 1924.
Ludwik Hoszowski Lwów, Akademicka 3.

PAPIERY alis owe w wałkach, okładkowe, bezdrzewne, drukowe satynowane i zwykłe, pakunkowe, farby drukarskie, przybory kancelaryjne i księgi handlowe po cenach bezkonkurencyjnych poleca „Grafium"
ADOLF HISS Lwów, ul. KOŁŁĄTAJA 2

Spółka Akc. Połączonych Kraj. Hodowli Nasion Selekcyjnych
„GRANUM"
Lwów, Plac Dąbrowskiego 2
poleca do siewów wiosennych nasiona:
BURAKÓW pastewnych Eckendorfskich z gwarancją wysokiej siły kiełkowania, atestowane przez stację botaniczno-rolniczą, oraz wszelkie inne **nasiona rolnicze.**

SPORT LETNI! RAKIETY, PIŁKI. Siatki tenisowe, PIŁKI NOŻNE. dętki, buty, dresy, oszczepy, tyczki, dyski, TERMOFORY i flaszki zapasowe w wielkim wyborze poleca tanio tylko firma:
JAKÓB ROSENMAN, Lwów, Akademicka 26. — Telefon 1951.

TOKARNIE, Heblarki, Sztance, Wiertarki, Młoty spiężynowe i piły taśmowe, Gryzerki. Gabry, Transmisje. Pasy, Prasy do dachówek, Beczki, Pompy — poleca: **„PILOT", Lwów, ul. Batorego 4.**

„DIE FILMWELT"
Nr. 16 w cenie 500.000 Mk.
już się ukazał.
Generalne zastępstwo na Polskę:
Księgarnia Nowości we Lwowie.

FIRANKI, PORTJERY,
Karnisze, Dywany, Kołdry, Materace — najtaniej poleca
KAZ. SKIBIŃSKI, Lwów, Kopernika 4
naprzeciw Szkowrona.

Niemcy.
Jaja kupuję hurtem.
Oferty upraszam pod V. 7101 do Ala Haasenstein & Vogler, Chemnitz.

Salami prawdziwą węgierską dostarcza po cenie hurtowej
Paweł Unterweiser
Kraków, Starowiślna 41.

Hurtowny i Detalicznej
HANDEL ŻELAZA I NACZYŃ KUCHENNYCH
z eleganckiem urządzeniem sklepowem i biurem, jakoteż krajowe i zagraniczne zastępstwa z konsygnacyjnym składem bez długów z powodu wyjazdu do **sprzedania**. Potrzebny kapitał około 8000 dolarów. Zapytywania pisemne skierować pod szyfrą „42894" do Biura Ogłoszeń Brücka
Lwów, Kościuszki 2. 4393

Baczność P. T. Młynarze!
Ryflowanie walców młyńskich
na nowych specjalnych maszynach wykonuję szybko i tanio.
Warsztaty mechaniczne Lwów, ul. Hetm. Tarnowskiego 33 (boczna Zielonej). 4364

Biuro Dzienników i Ogłoszeń
Tow. „RUCH" S. A.
Poleca:
Żurnale mód — Kroje bibułkowe
4383 **Wzory haftów i robót ręcznych.**
Abonament pism krajowych i zagranicznych. Sprzedaż znaczków stemplowych i kart do gry. **Materjały pisemne.**

Na sezon wiosenny.
Smoła destylowana
do smarowania dachów
Karbolineum
do zabezpieczenia drzewa (parkanów) przeciw gniciu
poleca
Zakład Gazowy Miejski we Lwowie
ul. Gazowa 28. — Tel. 492. 4256

Oddział Węglowy
BANKU ZIEMIAN S. A. we Lwowie
ul. Kopernika l. 4. Tel. 156
sprzedaje **węgiel i koks Górnośląski** i Zagłębia Dąbrowskiego wagonowo i detalicznie z dostawą do domu po cenach konkurencyjnych.
Udziela kredytu na warunkach ulgowych tak przy zamówieniach wagonowych jakoteż detalicznych. 4891

OPAŁ NA RATY niżej cen maksymalnych
Węgiel górnośląski z pierwszorzędnych kopalń. Drzewo bukowe suche rębane, Koks z koksowni Gotthard (Zabrzecki) dla centralnego ogrzewania i dla celów kuziennych oraz Koks Lejarski ze składu we workach plombowanych po 50 Klg. wprost do piwnic lub kuchen względnie bezpośrednio z dworca tonami lub wagonowo też wprost do piwnic na bardzo dogodnych warunkach dostarcza natychmiast
Biuro węglowe H. Rothman, Jachowicza 17. Telef. 434. — Składy: Janowska 10. —

Ceny OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwykłych 10 gr.; w nadesłanem 26 gr.; po kronice 30 gr.; w tekście (kronika, repert., dział ekonom. itd). 35 gr. na pierwszej stronie 40 gr.; za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 6 gr., w rubryce: kupno-sprzedaż 8 gr., matrymonjalne korespondencje prywatne 10 gr., dla poszukujących pracy 4 gr., jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 238 zł. pol., 1 cała strona w części tekstowej 400 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem 475 zł. pol. Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej. — Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonem, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. Odpowiedzialności za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. **Prenumerata** miesięczna 7,100.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 7,500.000 Mk. — Za granicą 10.000.000 Mk.

Z drukarni Polskiej pod zarządem Z. Kiełbusiewicza we Lwowie. Odpowiedzialny redaktor: MARJAN MACHALSKI.